

MAKRO GÖRÜŞ

GSYH Büyümesi

2020 IV. Çeyrek

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

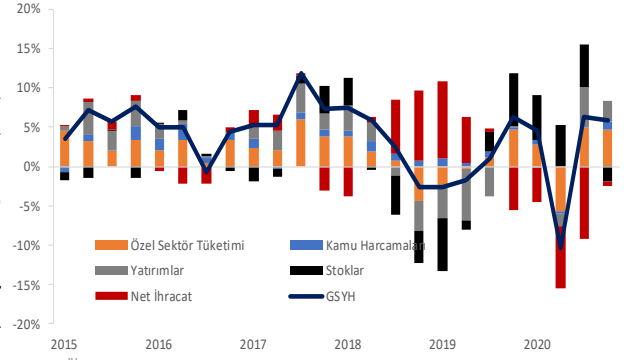
2020 son çeyrekte ekonomik aktivite gücünü korudu. Takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış verilere göre gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) bir önceki döneme göre %1,7 büyürken, takvim etkisinden arındırılmış yıllık büyüme hızı %5,8 olarak gerçekleşti. Arındırılmamış verilerde yıllık büyüme oranı %5,9 olarak gerçekleşirken, önceki çeyrek rakamlarının aşağı yönde güncellendiği görüldü. Bu sonuçlarla 2020 yılında Türkiye ekonomisi önceki yıla göre %1,8 büyümüş oldu. Dolar bazında GSYH ise 2019 sonundaki 760,8 milyar dolardan 717,0 milyar dolara inerken, kişi başına gelir 8 bin 599 dolar olarak hesaplandı.

Harcamalar tarafında 2020 son çeyrek büyümesine en yüksek katkısı özel sektör tüketimi yaptı. Arındırılmamış verilere göre özel sektör tüketimi ve kâr amacı gütmeyen kuruluşların harcamaları toplamı büyümeye 4,7 yüzde puan katkı yaparken, yatırımlardan 2,6 yüzde puanlık destek geldi. Hizmetlere yönelik harcamalardaki daralmaya rağmen, dayanıklı mallara yönelik devam eden yüksek artış dikkat çekici oldu. İnşaata yönelik yatırımlardaki sert daralmaya karşın makine ve teçhizat ile diğer aktiflerdeki yatırım artışı toplamdaki güçlü sonuçlarda etkili oldu. Kamu harcamaları dördüncü çeyrekte yıllık bazda %6,6 artarken, büyümeye 1,0 yüzde puan katkı yaptı. Öte yandan, stoklar ve net dış talep bu dönemde büyümeye sırasıyla 1,9 yüzde puan ve 0,6 yüzde puan sınırlayıcı etkide bulundu. İhracatın önemli bir etkisi olmaksızın, ithalattaki artış büyümeyi sınırlayan bir unsur oldu.

2020 son çeyrekte faaliyet kollarının performansları karışık bir tablo ortaya koydu. Yıllık bazda %4,0 büyüyen tarım GSYH büyümesine 0,2 yüzde puanlık sınırlı bir katkı yaparken, çift haneli büyüme kaydeden sanayiden 2,0 yüzde puanlık destek geldi. İnşaat ve gayrimenkul hizmetleri %3,9 küçülürken, büyümeyi 0,5 yüzde puan sınırladı. Hizmetler yıllık bazda %4,6 büyüyerek GSYH'ye büyümesine 1,1 yüzde puan katkı yaptı. Finans sektörü yıllık bazda %9,2 büyürken, büyümeye 0,3 yüzde puanlık sınırlı bir katkıda bulundu.

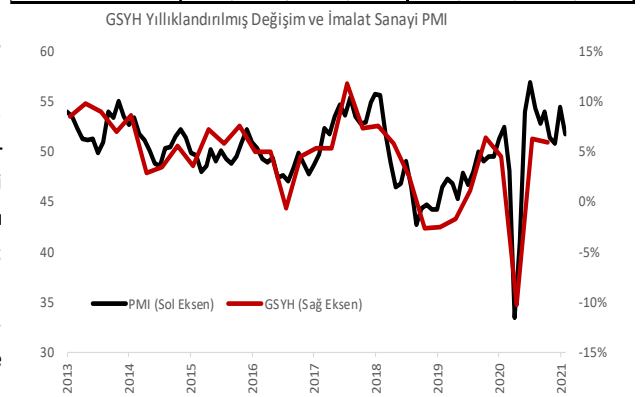
GSYH verileri, salgına bağlı kısıtlamalar ve parasal sıkılaştırma kaynaklı yavaşlamanın 2020 son çeyrekte sınırlı olduğunu ortaya koydu. Salgın dönemindeki parasal ve mali genişlemenin devam eden etkisi iç talebin gücünü korumasını sağlarken, küresel talepteki zayıflamanın sınırlı kalması da bu sonuçlarda etkili oldu. Öncü veriler 2021'in geride kalanında ivme kaybının çok sert olmadığına işaret ediyor. Ocak'ta 54,4 değerini alan imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Şubat'ta 51,7 seviyesine indi. Kredi ivmesi, elektrik tüketimi ve güven endeksleri gibi diğer öncü veriler de bu eğilimi teyit ediyor. Bununla birlikte, TCMB'nin mevcut sıkı duruşunu uzun süre koruduğu varsayımı altında iç talepte yavaşlamanın ve faaliyet kollarında ayrışmanın önümüzdeki dönemde belirginleşebileceğini öngörüyor. Salgın kaynaklı belirsizlikler ve küresel ticaretteki aksaklıklardan dolayı dış talepteki toparlanmanın kademeli olacak olmasıyla 2021'de büyümenin %3,4 seviyesinde gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz.

GSYH Yıllık Büyümesi ve Harcama Bileşenlerinin Katkıları

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Harcama Bileşenlerine Göre GSYH	Yıllık Değişimler				Yıllık Değişimlere Katkıları			
	I. Ç 20	II. Ç 20	III. Ç 20	IV. Ç 20	I. Ç 20	II. Ç 20	III. Ç 20	IV. Ç 20
Özel Sektör Tüketimi	4.7%	-9.6%	8.5%	8.2%	2.8%	-5.6%	5.0%	4.7%
Kamu Harcamaları	3.2%	-2.1%	0.8%	6.6%	0.5%	-0.3%	0.1%	1.0%
Yatırımlar	-0.4%	-6.6%	21.9%	10.3%	-0.1%	-1.7%	5.0%	2.6%
Stoklar	-70.9%	-110.3%	-333.2%	-97.0%	5.7%	5.2%	5.3%	-1.9%
İhracat	-1.8%	-36.9%	-22.1%	0.0%	-0.5%	-9.4%	-5.9%	0.0%
İthalat	21.4%	-7.7%	16.4%	2.5%	4.0%	-1.5%	3.3%	0.6%
GSYH	4.5%	-10.3%	6.3%	5.9%				

Kaynak: TÜİK, Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE
tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

